

Un violent terratrèmol a Santiago de Cuba

La ciutat ha quedat gairebé destruïda. - Passa de dos mil el nombre de morts

Nova York, 3. — Per notícies rebudes se sap que a la 1,15 de la matinada s'ha produït un violentíssim terratrèmol a Santiago de Cuba. La ciutat ha quedat gairebé totalment destruïda. Es calcula que hi han més de dos mil morts.

El diari espanyol "El Mundo" de La Havanha confirma la catàstrofe, però es manca de dades concretes sobre les conseqüències d'aquest fenomen sísmic. — Fabra.

cada dia... Senyor Governador...

BUTLLETI DEL TEMPS

La gent diu que ja fred. I en deu fer. Però estem en el mes de febrer i no podem queixar-nos. Si fred són les nits i el color del cel és d'estel. Si magnífics són els matins que amb tanta generositat la naturalesa ve oferint-nos des de ja molts dies.

El d'avui, sense anar més lluny, ha estat un d'aquells matins primaverals en què el blau del cel i el color del sol van del braç, passejant, amb el beneplacit dels infants, dels vells, dels malalts, dels pobres...

EN QUE QUEDEM?

Nosaltres ens pensàvem — i amb nosaltres molta d'altra gent — que aquell tristament celebrat síndicat lliure ja era mort i enterrat. Ara resulta que no. Que encara be lluga.

FALSOS TESTIMONIS

"La Publicitat", després de tant de temps que tothom l'assenyava amb el dit, fent-la còmplice de moltes coses, entre altres de considerar-la l'òrgan d'un determinat partit i ella mai no ha dit aquesta boca de seny, ara, quan no ho esperava ningú, surt i ho desmenteix d'una manera definitiva.

EL MIRACLE DELS PEIXOS

Ha vingut a trobar-nos un pescador de canya. Generalment els pescadors d'aquesta categoria són la gent més pacífica del món. Les característiques de la pesca a què ells es dediquen, consisteixen en una carència absoluta de nervis i en una certa inclinació a la filosofia. Són gent que es conforma amb la sort, si es passen tota una nit a la torxa, per no agafar res, l'endemà hi tornen, enlloc d'enfadat-se i no reiniciar, com nosaltres faríem. Si captura un gros llubarro i en anar-lo a agafar els lliscs i els fuig, ells no s'immuntien i romanen, impàvids, canya als dits, hores i més hores, amb una paciència de aixoses, que és la més acreditada de totes les paciències.

Per tots aquests motius era va sobtar enormement que ens vingues a trobar, dies enrera, un bon senyor amb els ulls fora de les conques, les galtes congestionades i els punys crispats. Nosaltres, de moment, creguérem tenir davant l'autèntic anarquista de "Perdona", que venia a demanar-nos satisfaccions per no haver-lo tractat gaire respectuosament. Però ens equivocàvem. L'home enjurnat resultà ésser un petit industrial de la Riera, pescador de canya per més senyenc.

— Senyor — va cridar-me desolat — ens n'han fet una cosa amb aquests pescadors de tota la vida! — A continuació va explicar-nos com, deu o quinze dies abans, els addictes concurrents a la pesca nocturna als voltants de la punta de l'Escuella, es varen veure sorpresos per la gran quantitat de peixos que suraven, panzons enlaira, ran dels blocs on ells acostumen operar. Els peixos morts, naturalment, no piquen i un bon pescador no pot acceptar com a bons altres exemplars que aquells que han aconseguit al reial de la gròpia canya. Això de collir peixos que no es mouen, i no cal enganyar-los perquè ja han fet a tots, no satisfia una legítima vanitat esportiva.

— Per la Comandància de Marina — omentà el pobre pescador — la responsable d'aquella debacle. Per ordre se'n varen enviar llançades a mar delimitades substancials, les quals, absorbides pels peixos, operaren el miracle que a hui on hi havia quatre mil, en quedessin quatre... Cal que vostès, els que els pescadors s'engrenen cartes. Penso que una bona gent de l'Escuella serien agraïts, però que si tant i tant ens amonem a espotarem la paciència i som capaçs fins i tot, d'anar-nos-en a dormir cada nit en lloc de perdre les hores abnegadament a cavall d'una roca!

J. M. FRANCES.

Una petició

La cessió a Barcelona del Castell de Montjuïc

La Comissió del Parc i Palaus de Montjuïc ha pres l'acord d'adreçar-se als diputats de Catalunya per tal que, recabant l'ajut que estimin convenient, sobretot dels caps dels partits polítics, presentin com més aviat millor una proposició de llei cedint a la ciutat de Barcelona el castell de Montjuïc, i que, respecte els terrenys afectats per les zones polèmiques, es mantinguin les restriccions actuals, deixant a l'Ajuntament de Barcelona la facultat d'acordar lliurement el moment que cregui oportú la modificació o supressió d'aquestes.

Senyor Governador...

Senyor Governador: Es per un alt esperit de justícia i d'humanitat que us dirigim aquestes paraules. Vos esteu assabentat del fet, car tingúreu la gentilesa de rebre'ns a mi i a una comissió de Sant Celoni que venia a posar-vos en antecedentes. Ara cal que ho sapiga també l'opinió, cal que les ciutats on ha arribat la República sàpiguen que són molts els pobles on no ha arribat.

El caciquisme, aquell caciquisme rural que es repartien entre la Monarquia i la Lliga, segueix fent estralls als pobles; segueix fent la vida impossible als homes de sentiments lliberals i democràtics que es veuen forçats a viure en els pobles.

Heus ací, com exemple, el cas de Sant Celoni. L'Ajuntament que avui la República té a Sant Celoni és una deixada poc recomanable del caciquisme monàrquic que des de fa molts anys ha imperat en aquella vila. Els republicans d'avui són els monàrquics d'ahir, i no pas per un canvi de sentiments, sinó per un canvi d'etiqueta. Cal pensar que tots els membres de la majoria de l'actual Ajuntament es presentaren a les eleccions del 12 d'abril com a monàrquics lluitant enfront de la candidatura de l'Esquerra Republicana de Catalunya. Sabem, més a més, que la lluita en dites eleccions no fou massa neta i que, per a obtenir el triomf, varen recórrer a tota mena de coaccions i atropells, a canviar la demarcació dels districtes i a fer que els electors de les barrades del camp, propis de la influència feudal d'uns quants propietaris, contrareestassin la majoria que la candidatura republicana tenia als nuclis urbans. I es donà el resultat que el 12 d'abril, l'Ajuntament que avui és del republicà i està en el deure de defensar la República, lluità tan en pràctica aquell apoteigma tan popular dels jesuïtes que diu: "El i justifica els mitjans".

Com ara manifesta la il·legalitat de la divisió de districtes, i a més a més la supressió d'un d'ells, hom aconsegueix que fossin declarades nul·les les eleccions que, per tant, hagueren de repetir-se. En aquestes noves eleccions la comissió gestora nomenada pel Governador civil revocà la supressió del districte tercer de Sant Celoni, acord just que no fou respectat més que pels qui votaren la candidatura d'Esquerra Republicana, puix els altres, els de la candidatura de l'Antic Ateneu Monàrquic, no respectaren l'acord de la comissió i votaren com si no hi haguessin més que dos districtes. Gràcies a una arbitrarietat de la Junta Municipal del Cens, en fer l'escriuturació, els vots obtinguts per la candidatura d'Esquerra Republicana de Catalunya no varen ésser computats, cosa que produí una resta considerable en aquesta candidatura i féu possible que fossin proclamats deu regidors de l'Antic Ateneu Monàrquic i solament dos de l'Esquerra Republicana de Catalunya.

L'actual Ajuntament de Sant Celoni no és un Ajuntament de la República, no és un Ajuntament que pugui servir amb lleialtat i dignitat la República, puix té encara les mans brutes d'haver servit tot el despotisme infame de la Monarquia. L'Ajuntament de Sant Celoni no té la confiança del poble, no ha atès en cap moment cap dels problemes immediats que podrien evitar la fallida de la Hisenda municipal: el trasllat al nou cementiri municipal de l'antic, avui clausurat, i la situació del qual no permet el desenvolupament de la població; la manca de sanejament i d'abastament; la construcció d'un grup escolar l'expedient del qual està ja aprovat pel Ministeri d'Instrucció Pública i que l'Estat està disposat a construir si el poble, per via de l'Ajuntament, ho demana i que l'Ajuntament anti-monàrquicament s'ha negat a demanar; la instal·lació d'una línia d'autobusos entre Sant Celoni i l'estació del Nord, de Granollers, que hauria costat a l'Ajuntament dos mil centes pessetes anuals i hauria reper-

JOSEP GRAU JASANS

EL QUE DIRA LERROUX A BARCELONA

"La vida pública està condicionada per les circumstàncies"

Preguntat a París, per un periodista, sobre l'expectació que havia despertat el seu anunciat discurs del dia 11, a Barcelona, el cap del partit radical senyor Lerroux, ha dit: "Expectació? Per què? Verdaderament, no ho comprenc. Desenojaré les meves idees, que ja són conegudes, però amb algunes variacions imposades per les circumstàncies. La República no és ja un fi, sinó un mitjà. Hi ha una multitud de problemes nous i molt importants, que és precis resoldre amb l'aportació del major nombre possible de concors. Decidir un programa, articular un tot coherent i harmònic que sigui l'expressió espanyola d'una ideologia, està bé; però és millor encara aplicar-la, i en aquesta etapa solen començar els atacs.

Si es comptés amb l'infinit, caldria dir: "Heus ací el meu programa, que vaig a oposar a la realitat de manera íntegra, per a que ni un sol dels seus elements es desvirtui". Però, on està el polític que pot usar-se d'una

La Lliga i l'Estatut

"La Veu de Catalunya", en el seu editorial d'ahir, troba que de tot en tot la culpa l'Esquerra Republicana. Ells, passat el que prest, no hi tindran cap responsabilitat amb la resta de la minoria catalana al Parlament.

Per tant, aquests senyors de la Plaça de la Cucurulla tenen uns diputats a Madrid — evidentment no gaires — i aquests diputats no diuen mai res quan se'ls consulta respecte l'Estatut. Ho troben sempre molt bé i, amb el seu assentiment, comparteixen la responsabilitat amb la resta de la minoria catalana al Parlament.

"La Veu de Catalunya" tendria, abans de fer pública aquesta acusació, de demanar als seus diputats, ells, que han fet dintre la minoria, quines idees, quin col·laboració hi han portat.

Nosaltres els hi ho direm. Aquests senyors no varen votar la Constitució. Una Constitució, per tant, que va guanyar-se amb batalles perilloses. Una Constitució que deixava la porta oberta perquè hi passessin tots els Estatuts de les nacionalitats íberes.

No varen votar la Constitució perquè obria la porta a una futura República amb lleis laiques, socials i democràtiques.

Si tothom hagués fet com ells, no tan solament l'Estatut seria perdut i fora impossible proclamar-lo legalment; tindríem més jesuïtes que abans; tindríem un general estúpid a les ordres del senyor Cambó, com ho era Berenguer; tindríem un soment, altre cop compost d'asserrims i els ciutadans de Catalunya, serien morts com a gossos pels carrers de Barcelona.

Heus ací, si tothom hagués seguit l'exemple d'aquesta lamentable representació, cal dir-ho de dos cops. Diputats amb actes pobres de vot i de dignitat.

Quan vindrà la votació de l'Estatut de Catalunya, ells tampoc el votaran. Diran que no és el que el poble de Catalunya va votar el dia 2 d'agost. Faran els exigents, ells, que no s'han exigit res a ells mateixos.

I si la minoria catalana, acorda abandonar el Parlament, i venir a Catalunya per a proclamar l'Estatut, els senyors de la Lliga — ja ho van dir-ho un cop — ells, no s'aixecaran de l'escó. Així, què volen?

Volen aquella autonomia que el senyor Cambó porta a la butxaca fa tant de temps. Aquella autonomia que el senyor Cambó s'ha venut tant vegades i que com els gitanoes la torna a comprar un preu de ruïna.

Aquella autonomia que l'ex-rei d'Espanya li hauria donat, a la condició de posar-hi llei de fugues, i presons a cada cantonada.

Els hotels de la Plaça d'Espanya

per J. Bertran de Quintana

Després de les partides examinades a l'article del dimarts, l'emena del senyor Llopert en consigna una que diu "Pintura: 8.100 pessetes". Per tal d'aclarir els fets, cal advertir de primer antuvi que aquesta partida, donada pel senyor Raventós, és referida a la pintura dels quarts de bany i l'esmentat tècnic expressa el concepte de la partida amb les paraules textuals "Repaso general de pintura".

Encara que amb aquest aclariment ja queda desvirtuada la partida que promulgua el regidor senyor Llopert, el que s'otorga vol profunditzar més en aquesta qüestió per tal de deixar ben palesada una vegada més l'equitat del fall aprovat "per unanimitat" en sessió de 28 de juny de l'any passat.

Acabada l'Exposició en el seu període de Nacional, els hotels que sota la raó social "Hotel Oficial de la Exposició, S. A." havien explotat els hotels en forma que no ha donat lloc a cap queixa — reconeixem-ho — abans de l'Exposició de 50 per 100 dels beneficis nets, segons contracte, es resistiren a adjudicar-se el mobiliari en virtut d'aquest contracte venien obligats a quedar-se pel 35 per 100 del seu cost. I es resistiren per les dues raons següents: Que aquest cost que havia de servir de base per a aquell 35 per 100, era desproporcionadament elevat en relació al veritable valor del mobiliari — coses de l'Exposició — i demitria els desperfectes de pintura

LES SUPOSADES NOCES DEL FILL GRAN DEL BORBÓ

París, 3. — Un periodista que ha estat rebut per la princesa Kyra, esposa del gran duc Ciril, li ha preguntat si són certes les notícies que es refereixen a la boda d'una filla del gran duc amb l'ex-príncep d'Astúries.

La duquessa ha contestat que, encara que són certes les inclinacions de la seva filla envers el príncep, no s'ha plantejat encara la qüestió de les desposades.

Sembla que s'anunciaran l'estiu que ve si l'operació quirúrgica que ha de sofrir el príncep dona els resultats esperats.

Quant la gent de la Lliga, diuen que nosaltres portem tota la responsabilitat, tenen raó. Nosaltres som els responsables de la República, perquè nosaltres varem portar i proclamar la República.

Nosaltres som els responsables de l'Estatut, perquè l'Estatut és la nostra obra, i la nostra esperança. Els senyors de la Lliga, heu de callar. Amb tants anys que parieu, deuen tenir la gorga seca i el cor i l'anima exigits com una pedra toska.

Demaneu al vostre Cambó, aquella autonomia que porta a la butxaca fa tant de temps. Aquella autonomia que el senyor Cambó s'ha venut tant vegades i que com els gitanoes la torna a comprar un preu de ruïna.

Aquella autonomia que l'ex-rei d'Espanya li hauria donat, a la condició de posar-hi llei de fugues, i presons a cada cantonada.

Una autonomia pels banquers i pels grossos industrials. Una autonomia de butxaca!

Si per un accident, s'encallés, el poble de Catalunya ja sap que no pot contar ni amb la vostra força, ni amb la vostra voluntat, ni amb el vostre patriotisme.

Aquest patriotisme que no teniu, perquè vol dir sacrifici de la vida per un ideal. I vosaltres, la vida, l'estimem massa, perquè la viviu sense esforç a costes del poble que produïu i que treballa, per a mantenir tants panxa-contents.

El poble de Catalunya, ja vos ho ha demostrat, no us necessita per a res. A la vostra preocupació de Monarquia o Republica, ha respost revolucionàriament, Republica i Catalunya. Hi ha dubtes que són traïcions.

JOSEP FONTEBENAT

ajornament del Certamen havia desvaloritzat més encara aquest mobiliari. Considerant justificades aquestes raons, el Comitè Directiu de l'Exposició Nacional acordà en principi, ultra rebaxar el tant per cent a 25, incloure en el contracte que fou signat el 35 per 100, però va prevaler el criteri d'incloure en la venda els efectes que proposava el Comitè de la Nacional, en el qual el senyor Enric Maynés figurava com a vocal tinent d'alcalde i a l'emena com representant del Comitè en el Consell d'Administració de l'entitat "Hotel Oficial de la Exposició, S. A.". Senyor Llopert, no creu vostè que el seu correl·lacionari senyor Maynés, en proposar la venda del material sanitari ja sebia que l'extracció d'aquest produïria un desperfecte en la pintura? I si el contracte de venda no preveia l'obligació per part de l'entitat compradora de reparar aquest desperfecte, no creu el senyor Llopert que el jutge instructor estava mancat de facultats per a imposar aquesta obligació? L'imposar-la hauria constituït una veritable innovació del contracte.

Això quant al material sanitari. Quant als desperfectes de pintura causats per l'arrancament de les tuberies, si, com diu el dictamen pericial del senyor instructor al jutge del Sud, "és innegable que les tuberies de plomo i d'acer són de ferro galvanitzat, continuació de éstas, lo eran asimismo de aquél material y por lo tanto procedía su enagenación...", és innegable també que, no volent apartar-se del criteri contractual, era impropici del fer pagar el desperfecte de pintura ocasionat, màxim tenint en compte que la Comissió especial de Parc i Palaus en Junta de 18 de juny i amb el vot favorable del seu component senyor Llopert, va contestar al regidor que sotascríu que "La Comissió no podia dir en aquell moment si els edificis de la Plaça d'Espanya es destinarien a hotels o no, entenent que el general "Hotel Oficial..." havia d'incloure en l'Ajuntament tot el material que hagués tret o arrencat sense tenir-hi dret, prescindint del destí que s'hagi de donar als esmentats edificis."

I aquí repetirem el que ja varem dir en parlar en plom: El hagués de tornar a ésser adquirit i reposat el material sanitari "en el mateix lloc", és evident que el pitjor negoci per als interessos municipals seria la venda d'aquest material, venda — podem afegir ara — proposada per un correl·lacionari del senyor Llopert.

Altrament, el regidor que sotascríu, veient pels interessos municipals, veient la tendència del senyor Llopert a condemnar a l'entitat hotelera a fer lliurament de totes les tuberies de ferro galvanitzat — de les de plom ja n'hem parlat en un article darrer — i a pagar 635'00 pessetes que, segons el tècnic senyor Raventós, importaria la seva instal·lació i que segurament servirien a l'Ajuntament per a instal·lar-les en altre lloc on li siguin de major utilitat.

De la partida següent que es consignà en el dictamen del senyor Llopert, "Armaris: 600 pessetes", no hi ha res a dir perquè coincideix amb la que figura al dictamen.

(Continuarà.)

EL QUE DIU L'ALCALDE

Demà es prendrà possessió de les cases dels jesuïtes

L'alcalde, doctor Aiguader, ha rebut aquesta tarda els periodistes al seu despatx i, després de saludar-los amb la seva acostumada bonhomia, ha dit que abans de lluitar cap a l'horari dels llurs, Això ha fet suposar tot seguit que l'alcalde avui tenia coses molt importants per a dir.

L'expectació dels periodistes no ha estat pas defraudada. Ha començat dient que el tres ramers, directe de Galícia a Barcelona, si no circulava Galícia, era degut a haver-se ajornat per alguns dies perquè l'hora que s'havia fixat d'arribada a aquesta capital no convenia als consignataris.

El retràs, doncs, l'ha motivat l'haver de refer tot l'horari, posant-se a procedir a l'Exposició de 50 per 100 dels beneficis nets, segons contracte, es resistiren a adjudicar-se el mobiliari en virtut d'aquest contracte venien obligats a quedar-se pel 35 per 100 del seu cost. I es resistiren per les dues raons següents: Que aquest cost que havia de servir de base per a aquell 35 per 100, era desproporcionadament elevat en relació al veritable valor del mobiliari — coses de l'Exposició — i demitria els desperfectes de pintura